

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August 2022
Institution	Teknisk Gymnasium Silkeborg – College360
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Jesper Simony Breining, Louise Riddersholm
Hold	3Y

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Grundforløb: Krig og konflikt
Titel 2	Spil om opmærksomhed – tema om kommunikation og pr
Titel 3	Litteraturhistorisk crash course – Litterære perioder fra Oldtiden til Det moderne gennembrud og kanonforfattere
Titel 4	Skriftlighedsforløb – Analyse, fortolkning og perspektivering
Titel 5	Sprogforløb – Med fokus på dialekt, hverdagsprog og sproghistorie
Titel 6	Krimi i dansk litteratur
Titel 7	Eksistentialisme
Titel 8	Det optimerede menneske (SO/DIO)
Titel 9	Medier - fortællende journalistik
Titel 10	Den tidlige modernisme – Vildskab og afmagt i mellemkrigstiden
Titel 11	Skriftlighedsforløb 2: Kronik og populærvidenskabelig formidling (ifm. SO-forløb)
Titel 12	Ung i Grønland – fra koloni til Selvstyre
Titel 13	Naturen i litteraturen

Titel 1	Grundforløb: Krig og konflikt
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morten Nielsen: Skæbne i Efterladte digte, 1945 • Ludvig Holberg: Krig imellem Leopard og Tigre, 1751 • Martin Andersen Nexø: ”Brodermorder”, 1926 • Lars Husum: uddrag fra Jeg er en hær, 2010 • VÆRK 1 (dokumentarfilm): Basejumper, 2013 • Det Dansk Filminstitut: Hvad er dokumentarfilm? fra Fakta om dokumentarfilm <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simone Aaberg Kærn: Anders Foghs statsministerportræt (2010) <p>Introduktion til grundlæggende tekstanalyse og fortolkning via Håndbog til dansk (Systeme):</p> <ul style="list-style-type: none"> • HD: 1.1 Dansk er mange ting • HD: 1.2 Hermeneutik • HD 2.1 Kontrakter, koder og genrer • HD: 2.2: Fakta- og fiktionsgenren <ul style="list-style-type: none"> ○ Om fakta- og fiktionskoder • HD: 3.1 Hvad handler teksten om <ul style="list-style-type: none"> ○ Motiver ○ Konflikt ○ Tid og miljø ○ Personkarakteristik ○ Forholdet mellem personerne • HD: 3.5 Tema og perspektivering • HD: 4.1 Ordenes betydninger <ul style="list-style-type: none"> ○ Denotation og konnotation ○ Semantiske felter ○ Konkrete eller abstrakte ord

	<ul style="list-style-type: none"> • HD: 4.4 Sætningsopbygning • HD 5.2 Dokumentarfilm og mockumentary <p>Supplerende stof:</p> <p>Jacob Sheikh: Danmarks børn i hellig krig: https://www.youtube.com/watch?v=GWa20KyNMb4</p> <p>Indslag om Basil Hassan: https://www.youtube.com/watch?v=01As2UvpmE</p>
Omfang	34 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne introduceres i dette forløb til hovedtemaet krig. Vi arbejder med en vifte af forskellige fakta- og fiktionsgenrer – alle med fokus på genrekendskab. Via begrebet fortolkningshypotese og grundbegreber som konflikt, personkarakteristik, miljø, tema og budskab arbejdes der med grundlæggende tekstanalyse og -fortolkning.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og fortolke fiktive tekster • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, fremlæggelser.</p> <p>Andre øvelser såsom skrivemakkerpar, stafetter og kreative småøvelser indgår løbende.</p>

Titel 2	Spil om opmærksomhed – tema om kommunikation og pr
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • LIKE – Shitstorme, fake news, fear og missing out, s. 112-120 (om sociale medier, herunder FOMO (fear of missing out) og Hook-modellen). • Håndbog til dansk <ul style="list-style-type: none"> ○ Afsnit 5.6 om Reklamer. ○ Afsnit om journalistik, vinkling, de fem nyhedskriterier • Elevernes analyser af egne kommunikationsprodukter (reklamer, pressemeddelelser) <p>Faglige begreber via Håndbog til dansk (Systeme):</p> <ul style="list-style-type: none"> • HD 4.10 Argumentation • HD 4.9 Retorik • HD 4.2 Sproglige billeder • HD 4.3 Sproglige figurer <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eget PP om Shoshana Zuboffs begreb overvågningskapitalisme samt begreber som AIDA, Maslows behovspyramide, Minervamodellen, Laswells kommunikationsmodel, de fem nyhedskriterier og USP • Vinkling: https://rokokoposten.dk/2020/01/02/dsb-vil-goere-op-med-tonen-i-togdebatten/ • Klip fra Mad Men: https://www.youtube.com/watch?v=5y4b-DEklps • Do it for Denmark: https://www.youtube.com/watch?v=vrO3TfJc9Qw • Johnny Olsen lancerer Baby tegne-app: https://www.youtube.com/watch?v=nGLDDhnoMmc&list=PLXmqMky7eEsiHPnhehNFTicRIJZavNI_K&index=33&t=0s
Omfang	24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>I dette PR- og markedsføringsforløb arbejder eleverne med at pitche ideer, finde på slogans, sælge og markedsføre produkter efter eget valg i forhold til en given målgruppe i forskellige medier.</p> <p>VI har arbejdet med Laswells kommunikationsmodel, AIDA-modellen, Ciceros pentagram, den omvendte nyhedspyramide og Maslows behovspyramide.</p> <p>Mundtlig og skriftlig formidling, argumentation og retorik.</p> <p>Faglige mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge

	<ul style="list-style-type: none"> • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, elevoplæg (taler), individuel skriftlig opgave (analyse/redegørelse/vurdering).

Titel 3	Litteraturhistorisk crash course – Litterære perioder fra Oldtiden til Det moderne gennembrud og kanonforfattere
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folkeviser: <ul style="list-style-type: none"> ○ "Germand Gladensvend" • Barok: <ul style="list-style-type: none"> ○ Thomas Kingo: Hyldest til Griffenfeldt, ca 1670 • Oplysningstiden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ludvig Holberg: Uddrag fra Niels Klim, Mardak og kokeky • Romantikken - nationalromantikken: <ul style="list-style-type: none"> ○ Adam Oehlenschläger: "Det er et yndigt land" 1823 • Uddrag fra "Introduktion til romantikken" fra Litteraturhistorien på langs og på tværs (herunder nyplatonisme, universalromantik og nationalromantik) • Det moderne gennembrud: <ul style="list-style-type: none"> ○ VÆRK 2 (roman): Chr. Krohgs Albertine (1886) ○ Herman Bang: "Pernille" (1880) ○ Herman Bang: "Uddrag fra Mogens ○ Ark med oversigt over "Impressionistiske fortælletræk" ○ "Det moderne gennembruds temaer: Køn, klasse og kirke" • Håndbog til dansk: <ul style="list-style-type: none"> ○ 3.3 Fortæller, Synlig/skjult fortæller, Synsvinkel, Fortællertyper ○ 3.6 Litterære genrer (eventyr) ○ 3.7 Nykritisk metode og Psykoanalytisk metode • Nyere dansk litteratur: <ul style="list-style-type: none"> ○ Karen Blixen: "Ringene" (1958) ○ Peter Seeberg: "Patienten" (1962) ○ VÆRK 3 (roman): Christina Hesselholdt: Hovedstolen (1998)

	<p>VÆRK: Christina Hesselholdt: Hovedstolen (1998)</p> <p>Supplerendes stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kortfilmen "Dennis" (2009) (over for folkevisen) • Ugens begreb: Om folkeviser: https://dansksiderne.dk/index.php?id=3443 • Om syrebadsteknik og formelsprog: https://sites.google.com/site/2sdanskwiki/2-middelalder • Klip fra filmen Marie Antoinette (2006) • Barok Gyldendal Store Danske: http://denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Litteratur/Litter%c3%a6re_perioder/barok_(Litteratur) • "Livssyn i Oplysningstiden" (ukendt kilde) • Klip fra Disney's Aladdin og Pocahontas • Christian Winther "Min skat" 1858 • "Ja, vi elsker dette landet" 1864 (Norges nationalsang) • Reklame fra Volvo med Zlatan Ibrahimovitch med den svenske nationalsang: https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc • Reklame for Dansk Folkeparti "Vi elsker Danmark" 2018 • Uddrag fra Skam, første afsnit • "Impressionismen under Det moderne gennembrud" i Litteraturhistorien på langs og på tværs • Uddrag fra DR-dokumentar "Gina Jaqueline - en sugardaters fortælling": https://www.dr.dk/drtv/episode/gina-jaqueline--en-sugardaters-fortaelling_51110#!/13:29 (2017) • Leif Søndergaard: "Syv fantastiske analyser af Karen Blixens "Ringene"" KK73, Forlaget Medusa, 1993 • Elever arbejder med egne barndomserindringer, som genafleveres i Christina Hesselholdts skrivestil
<p>Omfang</p>	<p>32 lektioner</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Dette forløb giver eleverne et grundlæggende kendskab til de litterære perioder fra middelalderen (folkeviser) til Det moderne gennembrud.</p> <p>Kernebegreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folkeviser: Syrebadsteknik, slægt • Barok: Den overlæssede stil, stilens gennembrud • Oplysningstiden: Oplysning, humanisme • Romantikken: Nyplatonisme, universalromantik, nationalromantik • Det moderne gennembrud: Kvindefrigørelse/sædelighedsfejden, religionskritikken, Brandes <p>Kompetencer:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • analysere og fortolke fiktive tekster • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere • demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden • navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejdsform, produktion af medieprodukter

Titel 4	Skriftlighedsforløb
Indhold	<p>Skriftligt har vi særligt fokus på sætningsanalyse, ordklasser, tegnsætning, sætningsopbygning og afsnitsinddeling.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om afsnit: <ul style="list-style-type: none"> ○ https://faaborg-gym.dk/skrivemetro/struktureret-skrivning/afsnit/ • Håndbog til dansk, Systime eBog: <ul style="list-style-type: none"> ○ 4.4 Sætningsopbygning (uddrag) ○ 4.5 Ordklasser • Sætningskobling: https://dansksiderne.dk/index.php?id=7677 <ul style="list-style-type: none"> ○ Sætningskobling ○ Referentkobling ○ Grammatisk kobling • Ark med kommaregler <p>Supplerende stof:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Meet the Robinsons: You failed! <ul style="list-style-type: none"> ○ https://www.youtube.com/watch?v=AWtRadR4zYM
Omfang	14 moduler
Særlige fokuspunkter	Skriftlighedsforløb, hvor der arbejdes med individuel vejledning/feedback og gruppe-vejledning.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, eksperimentelt arbejde

Titel 5	Sprogforløb – talesprog og sociale medier
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Sproghistorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprogenes oprindelse • Ordbank sprogenes oprindelse <p>Sproglig udvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprogudvikling - hvor kommer ordene fra? - ordbank • Sprogudvikling - hvor kommer ordene fra? • Benny Andersen: ”Verdensborger i Danmark” • Per Vers og Niels Hausgaard: ”Rejsende i dansk”, DR, afsnit 1 om sprogudvikling, slang og ungdomssprog: http://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=2&page=1&pageSize=6&index=1&search=per%20vers&orderby=title&SearchID=d2f9a63c-ed4-44de-9d46-8401481de5fb <p>Dialekt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johs. Kristensen: uddrag fra digtsamlingen Mues sæjj, som er skrevet på vestjysk dialekt • Dialektkortet fra KU: https://dialekt.ku.dk/dialektkort/

	<p>Sociolekter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dronningens nytårstale 2015/16: https://www.youtube.com/watch?v=-yK1qmyxnp8 <p>Mundtlighed og talesprog</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Sproghandlinger" fra Håndbog i dansk • Gambitter og turtagning: http://www.net-uv.dk/dansk/G/niveau_g%20Lektion%2014.htm • Saga fra Broen - talehandlinger: https://www.youtube.com/watch?v=eRmWQZKXjlo <p>Sproghandlinger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Håndbog til dansk, om sproghandlinger og samarbejdsprincippet: https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=210#c638 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egen PP om sprogets udvikling • Elevernes analyser af indsamlede og transskriberede samtaler
Omfang	11 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Hvad er hverdagsprog, og hvordan adskiller det sig fra skriftsproget? Arbejde med talesprogets opbygning og kendetegn, inklusive dialekter og talesprogsmarkører, turtagning, samarbejdsprincippet, sproghandlinger.</p> <p>Hvordan anvendes dialekter til at markere identitet i film, digte og musik?</p> <p>Sproghistorie. Herunder udviklingen fra germansk. Låneord, fremmedord og arveord. Eufemismer.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, eksperimentelt arbejde

Titel 6	Krimi i dansk litteratur
Indhold	<p>Bodelsen, Anders: Et løb før døden</p> <p>Turell, Dan: White Christmas</p> <p>Svend Åge Madsen: Dommeren</p> <p>Edgar Allan Poe: Den sorte kat</p> <p>Juul, Pia: En flinker fyr</p> <p><u>Tv-serie:</u></p> <p>Et afsnit af "Forbrydelsen" (sæson 1, afsnit 1)</p> <p><u>Kronik:</u></p> <p>"Hvorfor læser vi krimier?"</p> <p>"En kop kaffe og en seriemorder, tak" (arbejde med redegørelse)</p> <p><u>Grundbog/baggrundslitteratur:</u></p> <p>Håndbog til dansk (2015, 2.udgv. 1.oplag) s. 38- 49, 54-65</p> <p>Brockhoff, Stefan: "Kriminalromanens ti bud"</p> <p>Litteraturhåndbogen s. 546- 547: "Kriminalromanen"</p> <p>Bennike, Solveig m.fl: Faglige forbindelser i dansk (dansklf. 2005), s. 132- 134, 142-149 (Den gode filmfortælling, fortællere og fortællemåde, filmiske virkemidler)</p> <p>Langdahl, Berit Riis m.fl, Krydsfet (Gyldendal 2010) Tre-akter-modellen og berettermodellen</p>
Omfang	<p>11 moduler af 90 min.</p> <p>Læst: ca 80 sider og en afsnit af Forbrydelse (60 minutter)</p>
Særlige fokuspunkter	<p>–udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>–demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi</p> <p>–demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge</p> <p>–anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere</p>

	<ul style="list-style-type: none"> –analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger –navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation –dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog –mangfoldige litterære genrer –billeder, film og øvrige multimodale tekster –litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/eksperimentelt arbejde/individuelte arbejder/ pararbejde/gruppearbejde

Titel 7	Eksistentialisme (sidste 1/3-del virtuelt)
Indhold	<p>Peter Seeberg: "Hvile"</p> <p>Helle Helle: "Fasaner"</p> <p>Martin A. Hansen: "Roden"</p> <p><u>Film/ anmeldelser/ "foredrag":</u></p> <p>Værk 4 (spillefilm): I Blodet (2014)</p> <p>Ekko: https://www.ekkofilm.dk/anmeldelser/i-blodet/</p> <p>Information (anmeldelse): "Unge mennesker i slidte lejligheder" https://www.information.dk/kultur/anmeldelse/2016/09/unge-mennesker-slidte-lejligheder</p> <p>DR: "ANMELDELSE Hvis du kender de uendelige drømmefulde sommernætter, går ny dansk film lige i blodet" https://www.dr.dk/nyheder/kultur/film/anmeldelse-hvis-du-kender-de-uendelige-droemefulde-sommernaetter-gaar-ny-dansk</p> <p>Helle Helle i samtale med bibliotekar på Herlev Bibliotek (via Instagram d. 20/ 1 2021)</p>

	<p><u>Baggrundslitteratur:</u></p> <p>Henriksen, Liselotte: Eksistentialisme i dansk: "Hvad skal Victor vælge", "Søren Kierkegaard: Eksistentialisme er at blive sig selv og så give slip"), (spidsborgeren, æstetiker, etikeren og den religiøse):</p> <p>(ibid): "Jean Paul Sartre: Eksistentialisme er valg og handling" og "grundtemaer i eksistentialistisk litteratur"</p> <p>Lærerproduceret Powerpoint-oplæg</p> <p><u>Grundbog/ teori:</u></p> <p>Kompendium: Sammensat fra Pedersen, Tomas Bjørn: "Grundbog til medier i dansk" og Horsbøl, Gitte m.fl "Den iscenesatte virkelighed" (1-17 i worddokument, Hvad er medier og filmiske virkemidler"</p>
Omfang	<p>15 á 90 minutter</p> <p>Læst: ca 70 sider (Film á ca 1 time 50 min varighed og samtale/foredrag af ca 60 min. varighed)</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> –udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi –demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere –analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden –demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger <p>Kernestof</p>

	<p>–dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog</p> <p>–mangfoldige litterære genrer</p> <p>–billeder, film og øvrige multimodale tekster</p> <p>–sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster</p> <p>–danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder</p> <p>–tekster med relevans for teknologisk dannelse</p> <p>–oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng</p> <p>–litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder</p> <p>–litteratur-, sprog- og mediehistorie.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/individuel arbejde/pararbejde/gruppearbejde

Titel 8	DIO: Det optimerede menneske (virtuelt SO-forløb)
Indhold	<p>Selvvalgte værker både fiktion og non-fiktion, forskellige tv-serier, spille- og dokumentarfilm.</p> <p>Lærerproduceret pp-oplæg om nytte-, pligt- og afstandsetik</p> <p>Forskellige tekster om analyse-, kilde- og fortolkningsarbejde ifm. fiktion- og faktatekster</p>
Omfang	12 lektioner á 90 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>–demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi</p>

	<ul style="list-style-type: none"> –demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere –analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge –navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation. –dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog –mangfoldige litterære genrer –billeder, film og øvrige multimodale tekster –sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster –mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker –tekster med relevans for teknologisk dannelse –oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng –litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/pararbejde/enkeltmandsarbejde/skriftligt arbejde

Titel 9	Medier – fortællende journalistik (3/4-del virtuelt)
Indhold	<p><u>Artikler og tekster:</u></p> <p>Pedersen, Ina Kjøgøx: Weekendavisen, 14. juni 2013: "Jagten på rigtige ting"</p> <p>Sabro, Morten: Politiken, 2. juli 1995: "Undskyld kan De sige mig, hvor udgangen er?"</p> <p>Tre artikler fra Politiken til gruppearbejde:</p> <p>"Hemmelige algoritmer jagtede den gældstyngede Gregg" (5. april 2021)</p> <p>"Beton fra nedrevne boligblokke får nyt liv i byens nye rådhus" (5. april 2021)</p> <p>"Trump-kampagnen må give en formue tilbage til donorer efter beskyldninger om fup og svindel" (4. april 2021)</p> <p>Bang, Herman (1889): "Branden"</p> <p><u>Grundbog/ baggrundslæsning:</u></p> <p>Ydre komposition: https://hbdansk.systime.dk/?id=c679</p> <p>Kilder: https://hbdansk.systime.dk/?id=c681</p> <p>Vinkling: https://hbdansk.systime.dk/?id=c682</p> <p>Nyhedsjournalistik: https://hbdansk.systime.dk/?id=c686</p> <p>Nyhedstrekanten: https://hbdansk.systime.dk/?id=c701</p> <p>Pedersen, Rie (Gyldendal: 1.udgv. 1. oplag, 2005): s. 8-9, 12-20 (featuren og dens forhistorie), 22- 32 (de litterære og sproglige greb)</p> <p>Gruppearbejde om avistyper og nyhedskriterier med udgangspunkt i Håndbog til dansk: s. 198- 204. Følgende (net)aviser/medier blev undersøgt: Politiken, JP, DRs hjemmeside, BT, Berlingske Tidende, TV2s hjemmeside, Ekstrabladet, Information og Midtjyllands Avis</p>
Omfang	<p>12 moduler á 90 min</p> <p>Læst: ca. 70 sider samt egen læsning af netudgave af avis</p>
Særlige fokuspunkter	<p>–udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt</p> <p>–demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi</p>

	<ul style="list-style-type: none"> –demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere –analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden –demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger Kernestof –dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog –mangfoldige litterære genrer –billeder, film og øvrige multimodale tekster –sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster –danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder –tekster med relevans for teknologisk dannelse –oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng –litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Væsentligste arbejdsformer	klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/individuelle arbejder/projektarbejdsform (gennem artikelskrivning/skriftligt arbejde)

Titel 10	Den tidlige modernisme – Vildskab og afmagt i mellemkrigstiden
Indhold	<p>Der trænes mundtlig fremstilling, analyse og fortolkning, og der gives en introduktion til modernismebegrebet via mellemkrigstidens litteratur og med udgangspunkt i nøglebegreberne modernitetserfaring, futurisme, ekspressionisme og surrealisme. Eleverne analyserer selv modernistiske tekster og fremstiller egne fortolkninger på film (videopoesi).</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag fra Franz Kafka: Slottet • Rudolf Broby-Johansen: Bordelpige dræber ufødt • Uddrag fra Tom Kristensen: Hærværk • Uddrag fra Emil Bønnelycke: Aarhundredet • Egne PP: "Modernisme og realisme" og "Den tidlige modernisme" • Tom Kristensen: Det blomstrende slagsmål • Johs. V. Jensen: Wombwell (kanonforfatter) • Johs. V. Jensen: "Fusijama" (1907) • "Kort introduktion til mellemkrigstiden" fra Litteraturens huse, systime <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luis Bünel/Salvador Dali: Den andalusiske hund (surrealistisk kortfilm, 1929)
Omfang	14 lektioner
Særlige fokuspunkter	Analyse, fortolkning, litteratur- og kulturhistorisk overblik, Mundtlig præsentation,
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, par- og gruppearbejde, individuelt feedback og peer feedback

Retur til forside

Titel 13	Skriftlighedsforløb 2: Kronik og populærvideenskabelig formidling (ifm. SO-forløb)
Indhold	Dansk er hjælpefag for teknikfag ift skriftlig og mundtlig formidling. Elever undersøger et emne i teknikfag, som først formidles mundtligt, hvor eleverne får feedback fra hinanden, og til sidst skrives en kronik (med genaflevering). Formidling af naturvidenskabeligt indhold. Træning af eksamensgenre.
Omfang	8 timer Uge 38-49
Særlige fokuspunkter	Mundtlig og skriftlig formidling, teknologiske og naturvidenskabelige sprogformer
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt skriftligt arbejde, gruppearbejde

Titel 12	Ung i Grønland – fra koloni til Selvstyre
Indhold	<p>Fokus er på redegørelse (analyse/diskussion), diskursanalyse og argumentation i et forløb, hvor eleverne lærer om og laver podcasts om Grønland ud fra koloniale og postkoloniale blikke.</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om meningsjournalistik: https://hbdansk.systime.dk/?id=c692 • Leder: David Trads "Så hold dog op med al den racisme" • Leder: Martin Krasnik: "Eskimo og panikanfald" • Afsnit om den koloniale og postkoloniale litteratur i Danske kolonihistorier, s. 12-13 • Uddrag om koloniseringen af Grønland i Danske kolonihistorier, s. 128-131 • VÆRK 5 (dokumentarfilm): "Kampen om Grønland" (2020) https://www.dr.dk/drtv/program/kampen-om-groenland_191776 • VÆRK 6 (roman): Niviaq Korneliussen: Homo sapienne (2014) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egen quiz om Grønland <p>Faglige begreber via Håndbog til dansk (Systime):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedstrekanten, nyhedskriterierne, Ciceros pentagram • HTD: 4.11 Diskursanalyse https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=202#c1590 <ul style="list-style-type: none"> ○ Nodalpunkt og ækvivalenskæde ○ Hegemoni og antagonisme ○ Flydende betegner ○ Diskursanalyse • "Vejledning til Retorisk analyse af meningsjournalistik" https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=219 • DF-reklamen "Vi elsker Danmark" (2018): https://www.youtube.com/watch?v=7Gc0f-NMPPM • HB: Vejledning til analyse af dokumentarfilm https://hbdansk.systime.dk/?id=228 • HB: Om fakta- og fiktionskoder: https://hbdansk.systime.dk/?id=c1214.
Omfang	22 lektioner
Særlige fokuspunkter	Værklæsning, analyse/diskussion, kulturforståelse

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, par- og gruppearbejde, individuelt feedback og peer feedback
-----------------------------------	---

Titel 12	Naturen i Litteraturen
Indhold	<p>Tekstlæsninger med fokus på naturen som symbol / natursyn. Eleverne skriver deres egen romantiske naturskildring på baggrund af en naturoplevelse.</p> <p><u>Kernestof:</u></p> <p>De moderne gennembrud 1870-1914 (uddrag): s. 7-14 (intro til det moderne gennembrud) og s. 28-33 (naturvidenskab, teknologi og erkendelse)</p> <p>Charles Darwin: Arternes oprindelse (uddrag – oversat J.P. Jakobsen, 1871/2)</p> <p>J. P. Jakobsen: Uddrag fra "Mogens" (1872)</p> <p>St. St. Blicher: "Taarnfalken", 1838</p> <p>Schack von Staffeldt: "Indvielsen" (1804)</p> <p>Fire malerier:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Johan Th. Lundbye: "Efterårslandskab – Hankehøj ved Vallekilde", 1847 ○ Martinus Rørbye: "Udsigt fra kunstnerens vindue", 1825 ○ Peder Balke: Nordkap i måneskin 1848) ○ Caspar David Friedrich: Vandreren over tågehavet, 1818) <p>Forfatterbesøg: Victor Boy Lindholm: "grækenland vs. Verdenssamfundet" (Guld, 2014)</p> <p><u>Supplerende stof:</u></p> <p>Virtuelt foredrag med Victor Boy Lindholm</p> <p>Musikvideo fra Zulu Comedy Awards: "Polen smelter" (2017)</p> <p><u>Faglige begreber via Håndbog til dansk (Systeme):</u></p> <p>Kap. 3.3: Fortæller: https://hbdansk.systeme.dk/index.php?id=159&L=1#c487</p>
Omfang	<p>36 lektioner (a 45 min)</p> <p>120 sider</p>

Særlige fokuspunkter	<p>Analyse og fortolkning, perspektivering.</p> <p>Litteraturhistorisk perspektiv – herunder centrale begreber; Universalromantik, Nationalromantik, Biedermeier, Poetisk realisme, naturalisme, darwinisme / determinisme og det antropocæne (kobling til ide-historie)</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Virtuel undervisning – Nedlukning:</p> <p>Læreroplæg og klassediskussion, individuelt elevarbejde, gruppearbejde og fremlæggelser i matrix.</p> <p>Remedieringsøvelser</p> <p>Forfatterforedrag.</p> <p>Individuelt arbejde med skriftlighed, samt peer-to-peer respons.</p>

Omfang af fagligt stof: Omtrent 1370 sider